

Flutter. Нативна та кросплатформова мобільна розробка

Доброго дня! Мене звуть Євген Єфремов. Я веб-розробник, але цікавлюсь і іншими напрямками. Я хочу розповісти про фреймворк Flutter від Google, який призначений для розробки мобільних додатків у першу чергу. Стаття буде цікава як мобільним розробникам, які ще не спробували Flutter, так і розробникам іншого профіля, яких цікавить стан на сучасному мобільному ринку. Ну й ті, хто цікавляться мовою програмування Dart, теж щось знайдуть для себе.

Як це працює

Колись розробка якісних мобільних додатків можлива була тільки якщо вона нативна. Тобто окремо під кожну платформу розроблявся додаток. Потім вигадали технології з додаванням вебу. Тобто додатки розроблялися за допомогою веб-технологій, а потім відображались за допомогою обгортки (wrappers) чи через WebView. Робота з API мобільних систем (камера, датчики тощо) також йшла через обгортки.

Потім з'явився ReactNative. Хоч UI там і нативний, але робота з ним теж через обгортки.

А от у фреймворка Flutter від Google інший підхід. Там існує канвас і весь рендерінг працює через нього. Flutter вміє рендерити як Material Design (Android), так і Cupertino (iOS). Для розробки використовується мова програмування Dart, яка компілюється у бінарний код, що добре впливає на швидкість.

А також, з недавнього часу, на Flutter можна зробити як [десктопний додаток](#), так і [веб-додаток](#).

На даний час доступна версія **Flutter 1.5**. Тому її і будемо використовувати.

Встановлюємо Flutter

Скажу одразу про моє оточення. Я буду використовувати операційну систему macOS, підключу Android-девайс та буду на ньому запускати додаток. Але можна все це робити і на інших операційних системах (GNU/Linux, Windows) та запускати на iOS чи взагалі на емуляторі.

Ще у інструкції пропонують встановити Android Studio. Але я обійдусь без неї, мені достатньо Visual Studio Code. Якщо ви будете використовувати Android Studio (чи IntelliJ IDEA), то можете скористатися офіційними інструкціями. Посилання на них будуть далі.

GNU/Linux

Є [сторінка з інструкцією](#), де треба завантажити архів з SDK.

Але я раджу спробувати встановити більш лінуковим способом, тобто знайти Flutter десь у вашому репозиторію. Наприклад, у операційній системі ArchLinux Flutter є у репозиторії AUR. Тому його можна встановити так:

```
yaourt -S flutter
```

Потім ще потрібно встановити Android SDK:

```
yaourt -S android-sdk
```

Та ще й SDK конкретної платформи з інструментами:

```
sdkmanager "platforms;android-28" "build-tools;28.0.3"
```

Це можна зробити і пізніше, коли будемо запускати наш перший додаток. Все одно без SDK він не запуститься, та нагадає про платформу Android та build-tools .

macOS

І знову пропонують завантажити архів на [офіційній сторінці](#).

Проте якщо ви використовуєте Homebrew , то інсталювати можна так:

```
brew tap MiderWong/flutter  
brew install flutter
```

Ще Android SDK :

```
brew install android-sdk
```

Та платформу з build-tools :

```
sdkmanager "platforms;android-28" "build-tools;28.0.3"
```

Ще потрібно додати змінну оточення з нашим Android SDK у файл ~/.bash_profile :

```
export ANDROID_HOME=/usr/local/share/android-sdk
```

Windows

Для Window думаю таки доведеться качати з офіційного сайту та виконувати все [по інструкції](#).

Налаштовуємо IDE

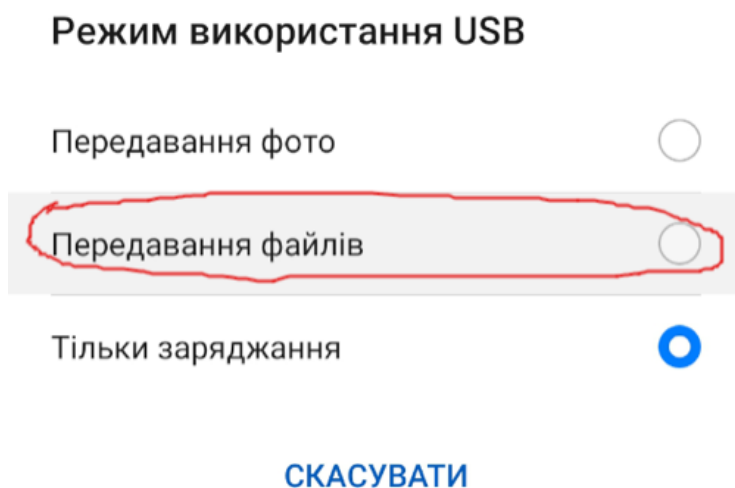
Як я вже казав, я використовую Visual Studio Code . Для неї є [інструкція на офіційному сайті](#).

Нам доведеться встановити розширення [Flutter](#). З ним встановиться й розширення Dart для відповідної мови програмування.

Підключаємо девайс

Підключаємо за допомогою USB-кабелю. На девайсі повинен бути активований [режим розробника](#).

Коли підключили, то треба обрати режим Передавання файлів :

Також повинна бути увімкнена опція Налаштування USB :

НАЛАГОДЖЕННЯ

Налагодження USB

Налагодження із підключенням по USB

Після підключення і увімкнення необхідних опцій, можемо перевірити чи є в нас підключені девайси:

```
flutter devices
```

Якщо є, то відповідь буде схожою на цю:

```
1 connected device:
```

```
FIG LX1 • XEDDU18B08001120 • android-arm64 • Android 9 (API 28)
```

Далі перевіримо чи все в нас є для роботи:

```
flutter doctor
```

У відповіді можуть бути попередження:

```
Doctor summary (to see all details, run flutter doctor -v):
[✓] Flutter (Channel stable, v1.5.4-hotfix.2, on Mac OS X 10.14.5 18F132, locale en-UA)

[✓] Android toolchain - develop for Android devices (Android SDK version 28.0.3)
[x] iOS toolchain - develop for iOS devices
...
[!] Android Studio (not installed)
[✓] VS Code (version 1.35.1)
[✓] Connected device (1 available)

! Doctor found issues in 2 categories.
```

Тобто в мене не має оточення для iOS та Android Studio. Для першого я поки що не збираюсь збирати додаток, а без другого обійдусь. :)

Якщо doctor буде казати про неприйняті ліцензії для Android, то це можна зробити так:

```
flutter doctor --android-licenses
```

Доречі, ці команди вже можна буде не писати у консолі, а виконувати у IDE.

Запускаємо наш перший додаток

Щоб запустити перший додаток спочатку створимо його:

```
flutter create flutter_demo
```

Тепер в нас є проект flutter_demo. Можемо відкрити його у Visual Studio Code.

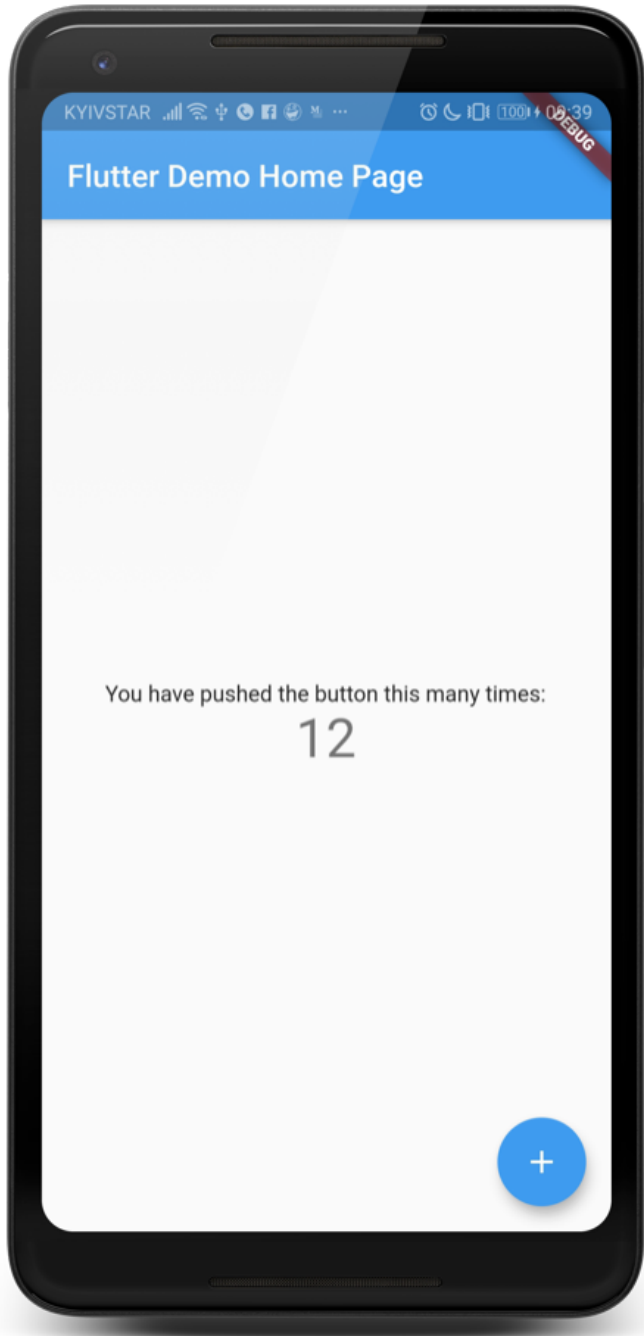
Переходимо у директорію з проектом якщо ще не знаходимось там:

```
cd flutter_demo/
```

І одразу запускаємо:

```
flutter run
```

Додаток збереться та завантажеться на девайс:

Створюємо свій додаток з бекендом та... REST API

Що ж, давайте відкриємо головний файл `lib/main.dart` та подивимось що там. Так, це вже `Dart`.

Починається він з такого:

Спочатку ми імпортуємо пакет з гугловським `Material Design`. Саме звідти в нас будуть братися всі UI-віджети.

```
import 'package:flutter/material.dart';
```

Потім в нас йде функція `main`, яка і запускає наш додаток.

```
void main() => runApp(MyApp());
```

Сам клас додатка виглядає як `StatelessWidget`, у якому є початковий екран-віджет `MyHomePage`:

```
class MyApp extends StatelessWidget {
  // This widget is the root of your application.
  @override
  Widget build(BuildContext context) {
    return MaterialApp(
      title: 'Flutter Demo',
      theme: ThemeData(
        // ...
        primarySwatch: Colors.blue,
      ),
      home: MyHomePage(title: 'Flutter Demo Home Page'),
    );
  }
}
```

Взагалі, у `Flutter` є два основних типи віджетів:

- `StatelessWidget` — віджети без стану;
- `StatefulWidget` — віджети зі станом.

Наш домашній екран-віджет має стан. Бо у нього є лічильник. Тому він і має відповідний тип:

```
class MyHomePage extends StatefulWidget
```

Але я пропоную поки що не розбиратись у складному віджеті і зробити для початку простий, без стану, `StatelessWidget` з текстом. Для цього прибираємо увесь код починаючи з:

```
class MyHomePage extends StatefulWidget
```

І до кінця.

Робимо простий початковий екран

Зробимо наш початковий екран `stateless`, тобто без стану:

```
class MyHomePage extends StatelessWidget {
  @override
  Widget build(BuildContext context) {
    return Scaffold(
      appBar: AppBar(
        title: Text('Про нас'),
      ),
      body: Center(
        child: Text(
          'Ми робимо додаток на Flutter.',
        ),
      ),
    );
  }
}
```

У методі `build` ми віддаємо наш початковий віджет у декларативному вигляді. `Scaffold` — це базовий віджет для `Material Design`. В ньому ми розташували `AppBar` (хедер) з заголовком `Про нас` та контент з текстом у центрі.

Також змінимо запуск початкового віджету (приберемо зайвий `title`):

```
home: MyHomePage(title: 'Flutter Demo Home Page'),
```

На:

```
home: MyHomePage(),
```

Тепер можемо просто оновити наш додаток (Hot reload) натиснувши клавішу « r » у консолі, де запускали сам додаток.

Побачимо:

Додаєм бокове меню

А зараз додамо гарне висувне бокове меню. У Material Design таке меню називається Drawer . Наш віджет з меню назвемо DrawerMain . У цьому віджету буде стан — обраний пункт меню. Тому меню матиме тип StatefulWidget .

Пишемо код:

```
class DrawerMain extends StatefulWidget {
  DrawerMain({Key key, this.selected}) : super(key: key);

  final String selected;

  @override
  DrawerMainState createState() {
    return DrawerMainState();
  }
}
```

```

}

class DrawerMainState extends State<DrawerMain> {
  @override
  Widget build (BuildContext context) {
    return Drawer(
      child: ListView(
        padding: EdgeInsets.zero,
        children: <Widget>[
          DrawerHeader(
            child: Text(
              'Flutter demo',
              style: TextStyle(
                color: Colors.white,
                fontSize: 32.0,
              ),
            ),
            decoration: BoxDecoration(
              color: Colors.blue,
            ),
          ),
          ListTile(
            selected: widget.selected == 'about',
            leading: Icon(Icons.info),
            title: Text('Про нас'),
            onTap: () {
              Navigator.pop(context);
              Navigator.push(
                context,
                MaterialPageRoute(builder: (context) => MyHomePage()),
              );
            },
          ),
          ListTile(
            selected: widget.selected == 'projects',
            leading: Icon(Icons.list),
            title: Text('Проекти'),
            onTap: () {
              Navigator.pop(context);
            },
          ),
        ],
      ),
    );
  }
}

```

І додамо сам `Drawer` до нашого початкового екрану-віджету (з вказівкою який пункт меню обраний):

```

return Scaffold(
  // ...
  drawer: DrawerMain(selected: "about"),
  // ...
);

```

Головне тут — це те, що в нас є стан. Цей стан повертається методом `createState()`. Там знаходиться і наш віджет бокового меню. Стан нам необхідний щоб ми могли знати який пункт меню активний. В самому меню є шапка у вигляді тексту (`DrawerHeader`), та два пункти (`ListTile`): Про нас та Проекти.

Коли ми тапаємо (натискаємо) по пункту (`ListTile`), то виникає подія `onTap`. А вже там ми ховаємо меню:

```
Navigator.pop(context);
```

Та переходимо до відповідного екрану:

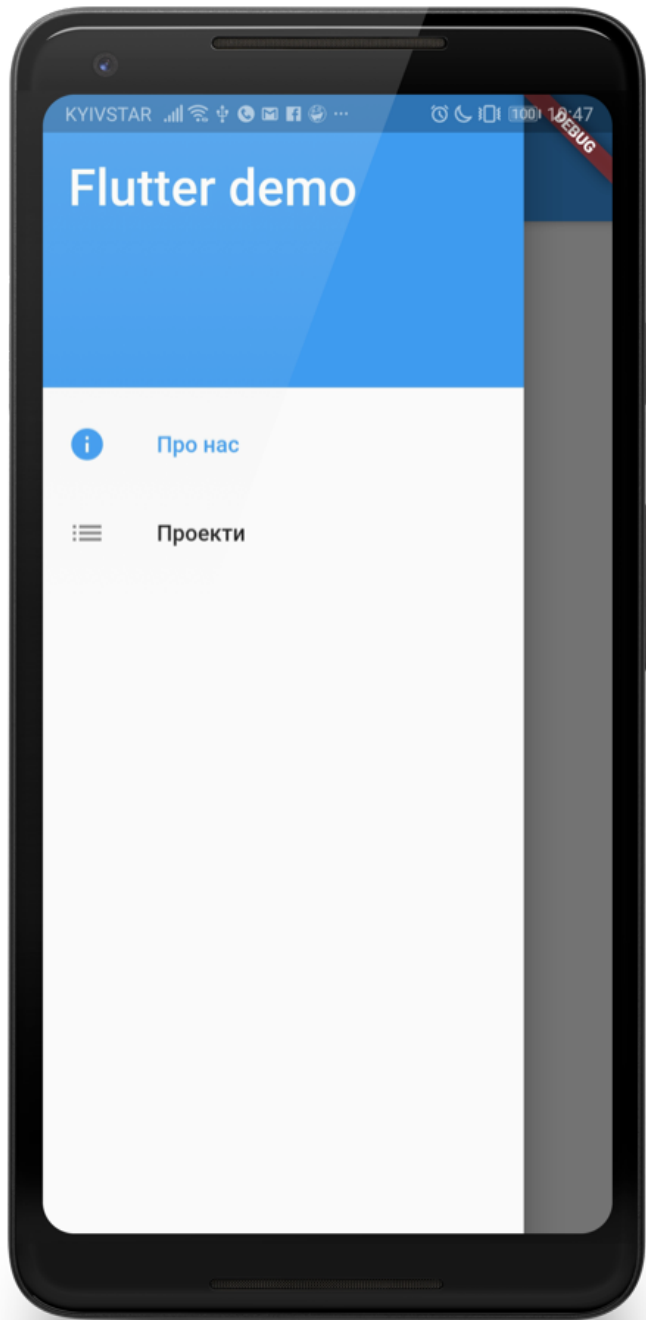
```

Navigator.push(
  context,
  MaterialPageRoute(builder: (context) => MyHomePage()),
);

```

Поки що екрану з проектами в нас нема, тому на нього ще зарано переходити.

Оновлюєм:

Отримаємо дані з REST API

Розробка повноцінного API вийде за рамки даної статті, тому я просто зробив JSON-файл і виклав його у [github-репозиторії](#):

```
[
  {
    "imageUrl": "https://raw.githubusercontent.com/jhekasoft/flutter_demo/master/fake_api/1.jpg",
    "title": "Проект з мостом",
    "shortDesc": "Дуже цікавий проект"
  },
  {
    "imageUrl": "https://raw.githubusercontent.com/jhekasoft/flutter_demo/master/fake_api/2.jpg",
    "title": "Дерево",
    "shortDesc": "Тут дерево"
  },
  {
    "imageUrl": "https://raw.githubusercontent.com/jhekasoft/flutter_demo/master/fake_api/3.jpg",
```



```

        "title": "Птахи",
        "shortDesc": "Маленькі птахи"
    }
]

```

У ньому знаходяться дані наших уявних проектів. Цей JSON нам треба буде розпарсити, то створюємо файл `lib/fetch_data/project.dart` з класом `Project` :

```

class Project {
  final String imageUrl;
  final String title;
  final String shortDesc;

  Project._({this.imageUrl, this.title, this.shortDesc});

  factory Project.fromJson(Map<String, dynamic> json) {
    return new Project._(
      imageUrl: json['imageUrl'],
      title: json['title'],
      shortDesc: json['shortDesc'],
    );
  }
}

```

Тут є необхідні поля і `Project.fromJson()` для парсингу даних.

Також нам знадобиться HTTP-клієнт, тому додамо його як залежність у `pubspec.yaml` :

```

dependencies:
  # ...
  http: any

```

Далі повертаємось до `lib/main.dart` та вставляємо імпортування:

```

import 'package:flutter_demo/fetch_data/project.dart';
import 'package:http/http.dart' as http;
import 'package:flutter/scheduler.dart';
import 'dart:convert';

```

Тобто ми імпортували наш клас `Project` для JSON, клас HTTP-клієнта та два інших, які нам знадобляться для оновлення списку та для імпорту з JSON.

Далі напишемо наш екран-віджет з проектами:

```

class ProjectsPage extends StatefulWidget {
  @override
  _ProjectsPageState createState() => _ProjectsPageState();
}

class _ProjectsPageState extends State<ProjectsPage> {
  List<Project> list = List();
  final GlobalKey<RefreshIndicatorState> _refreshIndicatorKey = new GlobalKey<RefreshIndicatorState>();

  Future _fetchData() async {
    final response = await http.get(
      "https://raw.githubusercontent.com/jhekasoft/flutter_demo/master/fake_api/project_list.json"
    );
    if (response.statusCode == 200) {
      setState(() {
        list = (json.decode(response.body) as List)
          .map((data) => new Project.fromJson(data))
          .toList();
      });
    } else {
      throw Exception('Failed to load projects');
    }
  }
}

```

```

@override
void initState() {
  super.initState();
  SchedulerBinding.instance.addPostFrameCallback((_) { _refreshIndicatorKey.currentState?.show(); });
}

@override
Widget build(BuildContext context) {
  return Scaffold(
    appBar: AppBar(
      title: Text('Проекти'),
    ),
    drawer: DrawerMain(selected: "projects"),
    body: RefreshIndicator(
      key: _refreshIndicatorKey,
      onRefresh: _fetchData,
      child: ListView.builder(
        itemCount: list.length,
        itemBuilder: (BuildContext context, int index) {
          return Card(
            child: Container(
              padding: EdgeInsets.all(16.0),
              child: Column(
                children: <Widget>[
                  Image.network(
                    list[index].imageUrl,
                    fit: BoxFit.fitHeight,
                    width: 600.0,
                    height: 240.0,
                  ),
                  Text(
                    list[index].title,
                    style: TextStyle(fontSize: 14.0, fontWeight: FontWeight.bold),
                  ),
                  Text(
                    list[index].shortDesc,
                    style: TextStyle(fontSize: 11.0, fontWeight: FontWeight.normal),
                  ),
                ],
              ),
            ),
          );
        },
      ),
    ),
  );
}

```

Та додамо перехід на новий екран у бокове меню Drawer :

```

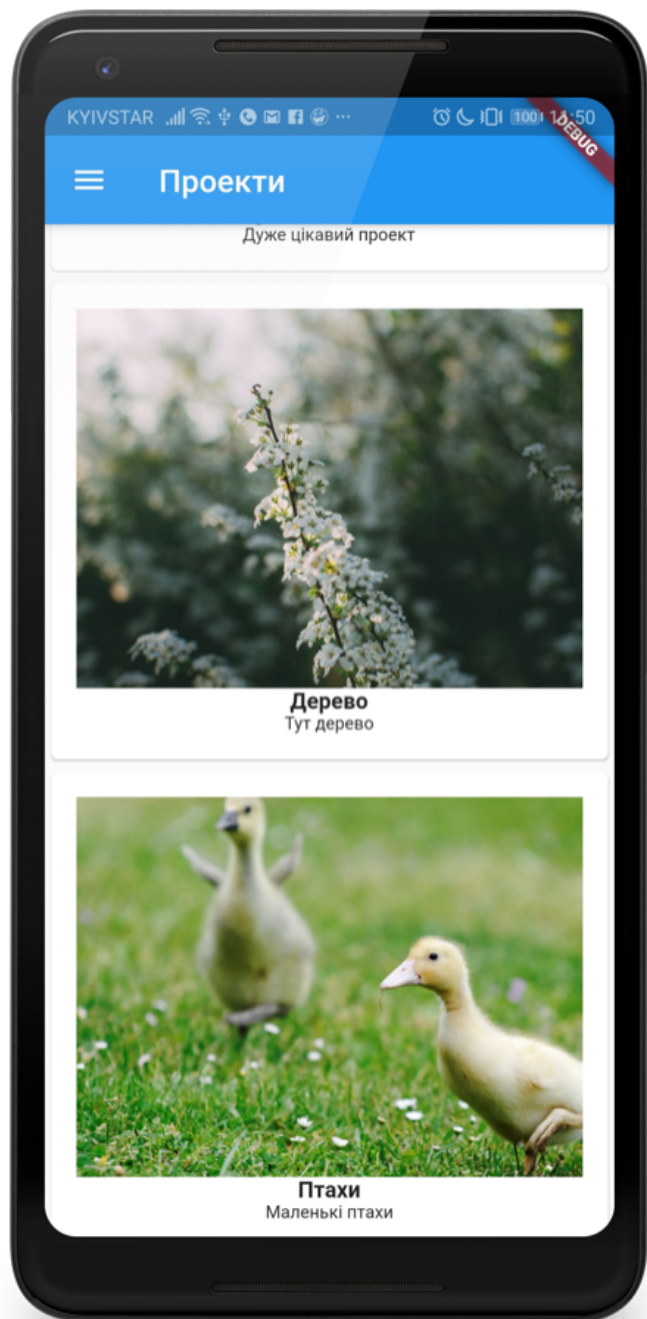
ListTile(
  selected: widget.selected == 'projects',
  leading: Icon(Icons.list),
  title: Text('Проекти'),
  onTap: () {
    Navigator.pop(context);
    Navigator.push(
      context,
      MaterialPageRoute(builder: (context) => ProjectsPage()),
    );
  },
),

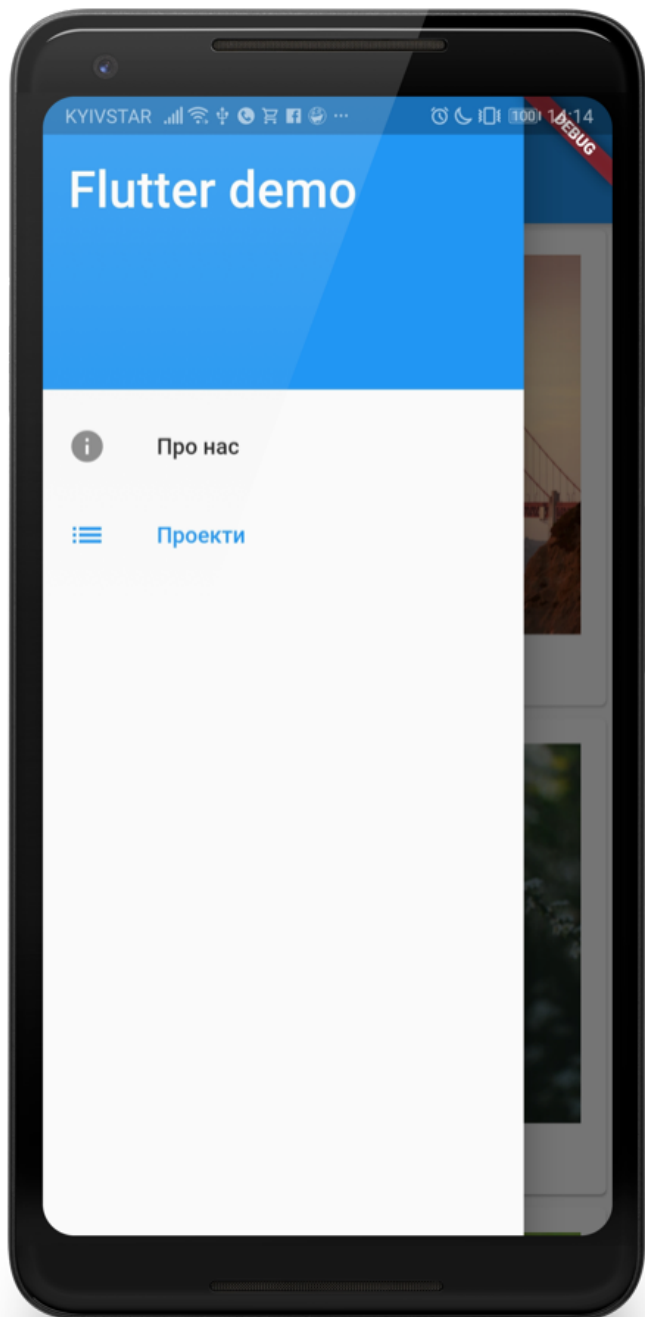
```

Так як ми додавали нову залежність, то перезапустимо проект щоб подивитись що вийшло. Але тепер зробимо це з опцією `--profile`. Так в нас буде покращена анімація у віджетах, проте оновлювати додаток швидко за допомогою клавіші « r » ми не зможемо.

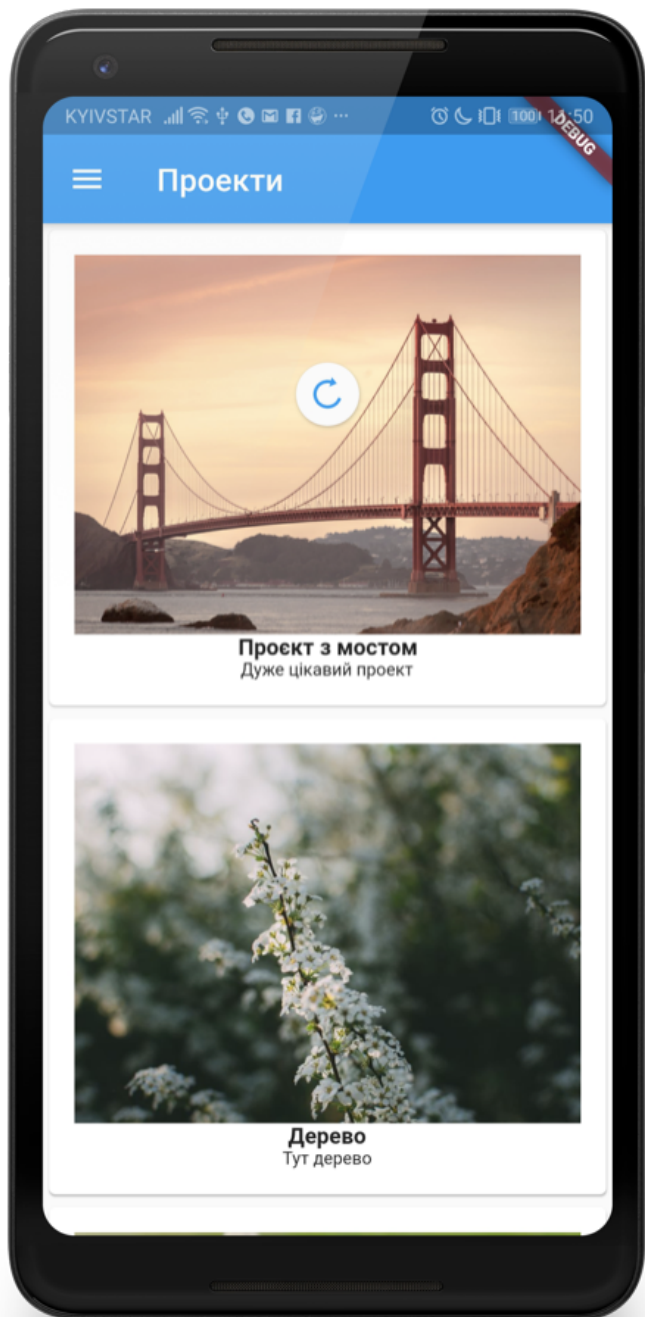
```
flutter run --profile
```

З'явився новий екран:

Екран з проектами — це `StatefulWidget`, тому що в нас присутній віджет `RefreshIndicator`, для якого використовується змінна-ключ `_refreshIndicatorKey`. Цей віджет потрібен для оновлення списку з проектами. Тобто ми можемо свайпнути екран до низу, а проекти оновляться!

Сам список складається з карток (`Card`), в яких є зображення (`Image.network`) та текст (`Text`). І ще вони знаходяться у віджетах `Container` та `Column`. Це нам потрібно щоб зробити прийнятний зовнішній вигляд.

Завантаження списку відбувається у методі `_fetchData()`. Ми декодуємо отриманий `JSON` та парсимо його у список `list` з `Project`. Також оновлення змінної `list` ми робимо всередині `setState()`. Це потрібно для реактивного оновлення, що віджет-екран оновився з новими даними.

А коли ми тільки потрапляємо на екран `ProjectsPage`, то виконується метод `initState()`. У ньому ми змушуємо оновити список за допомогою цієї стрічки:

```
SchedulerBinding.instance.addPostFrameCallback((_) { _refreshIndicatorKey.currentState?.show(); });
```

Також ви могли помітити такі речі з функціонального програмування, як тип `Future` та метод `map()`. Про них ви можете дізнатись на офіційному YouTube-каналі [Flutter](#). Ось, наприклад [про Future](#).

Збираємо пакет APK для Android

Обов'язково перевірте, що у файлі `android/app/src/main/AndroidManifest.xml` вказані права для доступу до інтернету:

```
<manifest>
  <!-- ... -->
  <uses-permission android:name="android.permission.INTERNET"/>
</manifest>
```

В мене чогось їх не було, тому неможливо було завантажити JSON з проектами.

А далі просто виконуйте:

```
flutter build apk
```

APK -файл буде знаходитись тут: build/app/outputs/apk/release/app-release.apk . Файл в мене займає **5,6 MB**.

Взагалі є [стаття на офіційному сайті](#) по релізу на Android .

Висновки

Git-репозиторій проекту, яким ми сьогодні займались знаходиться [тут](#).

Я показав лише декілька екранів та бокове меню на Flutter . Також спробував дістати дані з мережі. І це виявилось не дуже складно. При цьому поки що я не побачив якихось складнощів.

Також мені сподобалась сама робота додатка. Вона досить плавна, виглядає досить нативно.

Сам розмір додатка поки що теж вразив. **5,6 MB** — це не багато.

Як заявляє Google на [офіційному сайті](#), Flutter вже використовують Alibaba , Abbey Road Studios , вони самі у додатку Google Ads та ще багато інших. Тому цей фреймворк чи навіть технологія здається перспективною.

Звісно, цікаво ще спробувати якісь більш системні речі. Наприклад, та ж камера, датчики, push-сповіщення тощо. Якщо стаття буде комусь цікава, то можливо я ще щось спробую зробити на Flutter . Тому чекаю від вас побажань!